

TESYDO, s.r.o.

Mariánské nám. 1, 617 00 Brno, Česká republika (CZ)

* / Člen AIO, HK, TNK, CWS ANB (člen EWF, IIW a IAB) / *

* / Member of AIO, HK, TNK, CWS ANB (member of EWF, IIW and IAB) / *

Technická, školicí, zkušební, certifikační a inspekční činnost
Technical, training, testing, certification and inspection activity

Zkušební orgán, Certifikační orgán, Inspekční orgán
Testing Body, Certification Body, Inspection Body

TESYDO-COP, certifikační orgán pro certifikaci osob,
akreditovaný Českým institutem pro akreditaci, o.p.s. podle ČSN EN ISO/IEC 17024

POSTUP CERTIFIKACE

ÚVOD

TESYDO-COP (certifikační orgán pro certifikaci osob, dále jen „COP“), jakožto organizační složka firmy TESYDO, s.r.o., získal v roce 2009 od národního akreditačního orgánu – Českého institutu pro akreditaci, o.p.s. akreditaci k certifikaci pracovníků na funkci:

➤ **PRACOVNÍK NEDESTRUKTIVNÍHO ZKOUŠENÍ DLE ČSN EN ISO 9712**

Certifikace osob - je prokázání, že jmenovaná fyzická osoba má znalosti a zkušenosti požadované pro výkon činností, pro které byla certifikována a že splnila podmínky a požadavky stanovené akreditovaným certifikačním orgánem. Všechny podmínky certifikace vychází z požadavků normy ČSN EN ISO 9712.

Provádíme certifikaci: **VT – vizuální zkoušení** **MT – magnetické zkoušení**
PT – kapilární zkoušení **RT* – vyhodnocování radiogramů**

POŽADAVKY NA ZPŮSOBILOST PRO VÝKON FUNKCE

Certifikovaný pracovník pro nedestructivní zkoušky (VT, PT, MT a RT*) má být schopen:

Stupeň 1:

- provádět nedestructivní zkoušení podle písemných instrukcí a pod dohledem pracovníků se stupněm 2 nebo stupněm 3,
- nastavovat zařízení pro nedestructivní zkoušení,
- provádět zkoušení,
- zaznamenávat a klasifikovat výsledky těchto zkoušek podle písemných kritérií,
- vypracovat zprávu o výsledcích.

Pracovník certifikovaný ve stupni 1 nesmí být odpovědný za výběr použité zkušební metody nebo techniky, ani za stanovení výsledků či vyhodnocení.

Stupeň 2:

- provádět nedestructivní zkoušky podle zavedených nebo uznávaných postupů,
- vybrat použité NDT techniky pro zkušební metodu,
- určit omezení použití zkušební metody,
- zavést normy pro NDT a specifikace do instrukcí NDT,
- nastavit a ověřit nastavení zařízení,
- provádět a dozorovat zkoušky,
- vysvětlit a vyhodnotit výsledky v souladu s použitými normami nebo specifikacemi,
- připravit písemné instrukce NDT,
- provádět a sledovat veškeré povinnosti pracovníka stupně 1,
- vést pracovníky se stupněm 2, nebo stupněm nižším,
- organizovat a dokumentovat výsledky nedestructivních zkoušek.

ŽÁDOST O CERTIFIKACI

1. Osoba žádající o certifikaci (dále jen uchazeč) podává certifikačnímu orgánu žádost na příslušném formuláři. Žádost musí být vyplněna úplně a správně a musí k ní být přiloženy předepsané přílohy:

- kopie dokladů o absolvování dalšího studia, kurzů či školení v příslušné metodě NDT,
- kopie dokladu o ověření zrakové schopnosti,
- potvrzení o délce praxe od zaměstnavatele nebo rozhodčího (viz požadavky v tabulkách),

- další případné informace a údaje, které nejsou uvedeny v žádosti,

Adresa pro podání žádosti: **TESYDO, s.r.o., Mariánské nám. 1, 617 00 Brno**

2. Certifikační orgán po přijetí žádosti, zkontroluje, zda je žádost vyplněna úplně a správně a má požadované přílohy. Na základě údajů uvedených v žádosti a jejích přílohách posoudí, zda uchazeč splňuje kvalifikační požadavky pro zařazení do certifikačního procesu. V kladném případě COP žádost zaeviduje. V nevyhovujícím případě COP projedná s uchazečem doplnění žádosti, resp. ji s příslušným zdůvodněním uchazeči do 14 dnů od data přijetí vrátí.
3. V návaznosti na zaevidování žádosti dohodne COP s uchazečem termín hodnocení.
4. Zaevidování žádosti a dohodnutý termín hodnocení následně potvrdí COP uchazeči dopisem, ve kterém mu současně připomene úhradu poplatku za certifikaci.

POKYNY PRO VYPLNĚNÍ ŽÁDOSTI O CERTIFIKACI

1. Uchazeč vyplní žádost, která obsahuje osobní údaje uchazeče, mimo jiné také údaje o vzdělání a praxi, potřebné pro posouzení, zda uchazeč splňuje kvalifikační požadavky pro zařazení do certifikačního procesu (min. věk je 21 let). Vyplnění žádosti musí být úplné, veškeré údaje musí být jednoznačné.
2. Důležitý je souhlas uchazeče s plněním požadavků certifikace a poskytnutím jakýchkoliv informací potřebných k hodnocení, a se zpracováním jeho osobních údajů v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 (GDPR). Tyto údaje budou certifikačním orgánem využity výhradně pro účely evidence certifikovaných osob po dobu platnosti certifikátu plus 5 let.

POŽADAVKY NA ZRAKOVÉ SCHOPNOSTI

1. Podle článku 7.4 ČSN EN ISO 9712 musí uchazeč prokázat písemným dokladem uspokojivé zrakové schopnosti v souladu s následujícími požadavky:
 - a) ostrost vidění na blízko musí umožnit čtení Jaeger testu číslo 1 nebo písma Times Roman N 4,5 nebo ekvivalentního písma (mající výšku písma 1,6 mm) ze vzdálenosti nejméně 30 cm jedním nebo oběma očima, bez korekce nebo s korekcí;
 - b) schopnost vidění barev musí být dostatečná k tomu, aby uchazeč mohl rozeznávat a rozlišovat kontrast mezi barvami nebo odstíny šedi, které se používají v NDT metodě podle určení zaměstnavatele.

V návaznosti na certifikaci musí být testy ostrosti vidění nablízko prováděny jedenkrát ročně, musí být ověřeny zaměstnavatelem a doloženy certifikačnímu orgánu.

INFORMACE O CERTIFIKAČNÍM PROCESU

1. Certifikací se ověřuje shoda uchazeče se stanovenými kvalifikačními požadavky pro danou činnost (funkci) a jeho způsobilost uplatnit požadované znalosti a zkušenosti v praxi.
2. Hodnocení způsobilosti (kvalifikační zkouška) uchazeče provádí zkušební komise.
3. Zkouška se skládá ze čtyř částí - písemného obecného a specifického testu, praktické zkoušky a instrukce.
4. Každá část se hodnotí samostatně, podle stanovených kritérií certifikačního orgánu. Zkušební vzorky pro praktickou zkoušku mohou obsahovat různý počet menších a větších vad, z nichž ty nejvýznamnější jsou tzv. „povinně protokolované“ a uchazeč je musí zaznamenat do protokolu.
5. O výsledku zkoušky informuje uchazeče COP neprodleně po vyhodnocení všech částí kvalifikační zkoušky. Na základě výsledku hodnocení a prošetření správnosti postupu hodnocení a splnění předepsaných podmínek, včetně požadavků na zrakovou schopnost, rozhodne vedoucí COP o vydání certifikátu. V případě kladného rozhodnutí vydá COP uchazeči certifikát způsobilosti. Nedílnou součástí certifikátu jsou zásady pro jeho užívání – viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“.
6. Odvolání podává uchazeč proti rozhodnutí o negativním výsledku certifikace nebo recertifikace na formuláři COP (je dostupný na vyžádání) ve lhůtě 30 dnů. Odvolání nemá odkladný účinek. Odvolání došle poštou nebo doručené osobně uchazečem je po zaznamenání do knihy došlé pošty postoupeno bez odkladu vedoucímu COP. COP projednává veškeré stížnosti a spory konstruktivně a rychle.
7. Certifikát je předáván osobně nebo zasílán doporučeným dopisem na kontaktní adresu držitele certifikátu. Držitelé certifikátu se zavazují, podepsáním dokumentu „Zkušební řád“, k dodržování všech pravidel pro certifikované osoby (viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“ dostupný při zkoušce nebo kdykoli na www.tesydo.cz).
8. Vystavený certifikát má platnost 5 let a jeho užívání se řídí postupy COP.

9. Uchazeč, který nedosáhne požadované hodnocení v jakékoliv části zkoušky, může dvakrát opakovat neúspěšnou část (části) zkoušky. Opakovanou zkoušku vykoná na základě žádosti zasláné COP, ne dříve než za jeden měsíc, pokud úspěšně neabsolvuje doplňkové školení přijatelné pro COP, ale nejpozději do dvou let od původní zkoušky. Uchazeč, který neuspěje ani u druhé opakované zkoušky, musí požádat COP a složit zkoušku v souladu s postupem stanoveným pro nové uchazeče. Uchazeč, který byl vyloučen z kvalifikační zkoušky z důvodu neetického chování, musí na opakování zkoušky čekat nejméně 12 měsíců.

PODMÍNKY PRO VYDÁNÍ CERTIFIKÁTU

COP vydá certifikát tomu, kdo:

- prokázal způsobilost pro provádění zkoušení,
- má celkovou praxi v oblasti, která je předmětem certifikace,
- absolvoval speciální vzdělání/kurz v oblasti NDT zkoušení,
- uhradil poplatek za certifikaci,
- vyhověl ve všech částech zkoušky

Požadovaná praxe, rozsah výcviku a rozsah zkoušek je v následující tabulce

Minimální délka praxe absolvované **před zkouškou** je 50% délky praxe požadované pro certifikaci (viz první řádek tabulky). Písemný doklad o praxi musí být potvrzen zaměstnavatelem, u osob samostatně výdělečně činných (**OSVČ**) musí být doklad o praxi potvrzen rozhodčím (pracovník NDT certifik. ve stupni 2 nebo 3).

Požadovaná praxe, rozsah výcviku a rozsah zkoušky	Stupeň 1			Stupeň 2 *)			Přímý přístup na Stupeň 2			
	VT	PT	MT	VT	PT	MT	VT	PT	MT	RT*
Minimální požadavek na délku praxe (dnů)	15	15	15	45	45	45	60	60	60	180
Minimální požadavek na školení (dnů)	3	3	3	2	2	2	5	5	5	8
Obecná zkouška – minimální požadovaný počet otázek	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Specifická zkouška – minimální požadovaný počet otázek	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Praktická zkouška – předmět a váhové faktory pro hodnocení	Znalost NDT zařízení	20 %		10 %			10 %			20 %
	Použití metody NDT	35 %		26 %			26 %			35 %
	Zjištění a zaznamenání vad	45 %		64 %			64 %			45 %
Zkouška – psaní instrukce (pouze pro stupeň 2)	—			100 %			100 %			—

Tabulka platí pro uchazeče o jednu metodu NDT *) pro absolvování stupně 2 je nutné mít kvalifikaci stupně

PRODLOUŽENÍ PLATNOSTI

1. Před uplynutím prvního období platnosti a pak každých 10 let může být certifikace prodloužena COP na nové období 5ti let na základě předložení:
 - žádosti o prodloužení platnosti certifikátu (žádost musí být předložena během 6 měsíců před datem ukončení platnosti certifikátu, nejpozději však 12 měsíců po datu ukončení platnosti certifikátu, pokud je předložena později musí být vykonána kompletní zkouška).
 - písemného dokladu o uspokojivé zrakové schopnosti ověřené během předchozích 12 měsíců (včetně vidění barev),
 - dokladu prokazujícího nepřetržitou uspokojivou pracovní činnost bez významného přerušení (*nepřítomnost nebo změna činnosti, která brání certifikované osobě ve výkonu povinností odpovídajících stupni v metodě a v sektorech v rámci rozsahu certifikace, buď při nepřetržitém období přesahující 1 rok nebo dvě nebo více období s celkovou dobou přesahující 2 roky*) v metodě a sektoru, pro kterou se žádá o prodloužení certifikátu (pokud není tento požadavek pro prodloužení splněn, musí osoba dodržet stejná pravidla jako při recertifikaci).

a buď absolvovat praktickou zkoušku (1 vzorek) a pro stupeň 2 písemnou instrukci NDT,
nebo doložením dokladů o splnění požadavků strukturovaného kreditního systému.

2. O prodloužení platnosti mohou požádat ti držitelé certifikátu, kteří v průběhu držení certifikátu plnili všechny podmínky pro jeho užívání – viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“.

STRUKTUROVANÝ KREDITNÍ SYSTÉM

Pokud se držitel certifikátu rozhodne využít pro prodloužení platnosti strukturovaný kreditní systém (SKS), musí prokázat dosažení minimálně 100 bodů v průběhu pětiletého obnovovacího období dle tabulky SKS.

Požadavky tohoto systému jsou zpracovány ve formuláři „SKS - Příloha žádosti o prodloužení platnosti certifikátu pracovníka NDT“ kam držitel certifikátu získané body zapisuje.

Získané body za jednotlivé činnosti tohoto systému nutno doložit písemnými doklady. Např.:

- **Výkon činnosti NDT** – Zapisuje se počet dnů výkonu činnosti v dané metodě NDT a seznam vydaných protokolů v dané metodě NDT za každý rok certifikace potvrzený zaměstnavatelem.
- **Praktické nebo teoretické školení v metodě** – Dokládá se kopie osvědčení o absolvování školení
- **Účast na odborném semináři** – Dokládá se kopie osvědčení o absolvování semináře
- Případně další doklady, jako je doklad o provádění dané činnosti apod.

COP posoudí plnění požadavků strukturovaného kreditního systému a rozhodne o prodloužení.

RECERTIFIKACE

1. Recertifikace je postup obnovení platnosti certifikátu, při kterém se podle schválených postupů prověřuje další způsobilost držitele certifikátu k činnostem, pro které byl již certifikován. Platnost se obnovuje vydáním nového certifikátu.
2. Před uplynutím každého druhého certifikačního období (10 let) může být certifikace COP obnovena na nové období platnosti 5ti let na základě těchto požadavků:
 - předložení žádosti o recertifikaci (žádost musí být předložena během 6 měsíců před datem ukončení platnosti certifikátu, nejpozději však 12 měsíců po datu ukončení platnosti certifikátu, pokud je předložena později musí být vykonána kompletní zkouška).
 - písemného dokladu o uspokojivé zrakové schopnosti ověřené během předchozích 12 měsíců (včetně vidění barev),
 - dokladu prokazujícího nepřetržitou uspokojivou pracovní činnost bez významného přerušení (viz výše) v metodě a sektoru, pro kterou se žádá o recertifikaci,
 - vykonání praktické zkoušky a pro stupeň 2 písemnou instrukcí, kterou se prokazuje trvalá způsobilost v rozsahu vyznačeném v certifikátu; pokud výsledek zkoušky bude nevyhovující je možnost dvou opakování nejdříve po 7 dnech a před uplynutím 12 měsíců; v případě dalšího neúspěchu musí uchazeč požádat o novou certifikaci.
3. O recertifikaci mohou požádat ti držitelé certifikátu, kteří v průběhu držení certifikátu plnili všechny podmínky pro jeho užívání – viz. dokument „Požadavky na certifikované pracovníky NDT“.

ŘEŠENÍ STÍŽNOSTÍ

COP projednává veškeré stížnosti a spory konstruktivně a rychle. Stížnost došlá poštou nebo doručená osobně představitelem stěžovatele je zaevidována a postoupena bez odkladu vedoucímu COP.

VCOP dopisem stěžovateli potvrdí obdržení stížnosti a oznámí mu, v jakém termínu bude vyřízena. Upozorní jej, že stížnost nemá odkladný účinek. Tento dopis musí být odeslán do 15 pracovních dnů.

Jestliže VCOP dojde k závěru, že je stížnost oprávněná, uzná ji a stěžovateli vyhoví. Do 30 dnů zruší napadený výrok a provede všechny potřebné změny v dokumentech tak, aby byla napravena chyba.

V případě, že stížnosti nelze vyhovět, protože je názor stěžovatele v rozporu s akreditačními kritérii, postupy COP, případně interpretací výrobových norem, musí VCOP zajistit, aby před vydáním zamítavého stanoviska COP došlo k jednání s představiteli stěžovatele.

Cílem jednání je vysvětlit stěžovateli podstatu napadeného rozhodnutí a dosáhnout shody v názorech. Toto jednání musí být dokončeno do 30 dnů, tj. do lhůty, v níž musí být stížnost vyřízena.

KONTAKTY

V případě zájmu o další informace k certifikaci osob kontaktujte přímo pracovníky certifikačního orgánu.

Vedoucí	Ing. Zdeněk Balej,	tel. 511 188 903, 603 277 989,	e-mail: balej@tesydo.cz
Zástupce	Ing. Petr Kadrnka,	tel. 511 188 906, 603 793 226,	e-mail: kadrnka@tesydo.cz

Firma TESYDO, s.r.o. je také **uznanou nezávislou organizací** (UNO) pro schvalování pracovníků k provádění nedestruktivních zkoušek nerozebíratelných spojů tlakových zařízení kategorií III a IV podle nařízení vlády č. 219/2016 Sb. a směrnice 2014/68/EU - PED v platném znění, na základě oprávnění ze dne 22.7.2016 vydaného Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví České republiky a na základě notifikace u komise ES v Bruselu.